

Aan de gemeenteraad

|                       |                        |                    |                              |
|-----------------------|------------------------|--------------------|------------------------------|
| <b>Behandeld door</b> | Hester Verschoor       | <b>Datum</b>       | 25 maart 2025                |
| <b>E-mail</b>         | h.verschoor@utrecht.nl | <b>Kenmerk</b>     | 30136604                     |
| <b>Type brief</b>     | Voortgangsbrief        | <b>Onderwerp</b>   | Voortgang Buurtagenda        |
| <b>Bijlage(n)</b>     | 6                      | <b>Beleidsveld</b> | Buurt- en wijkgericht werken |

Geachte leden van de raad,

Op [24 november 2022](#), [21 februari 2023](#), [22 juni 2023](#) en [19 maart 2024](#) stuurden wij u brieven over de buurtagenda's die in Kanaleneiland, Zuilen-Oost, Ondiep/2<sup>e</sup> Daalsebuurt, Pijlsweerd, Parkwijk en Terwijde met de buurt zijn gemaakt. Met deze brief voldoen we aan [toezegging 903](#). We blikken terug op hoe het in de zes buurten is gegaan in 2024, geven een doorkijk naar dit jaar en we besteden aandacht aan de doelen en indicatoren van het uitvoeringsprogramma Buurt- en wijkgericht werken dat op [27 september 2024](#) naar u is gestuurd.

### Impact buurtagenda

De buurtagenda is een actiegerichte agenda met afspraken van bewoners, ondernemers, partners uit de buurt en de gemeente. Het doel is om samen te werken aan verbetering in de buurt op thema's als: elkaar kennen en helpen, bestaanszekerheid en een prettige en leefbare buurt. De buurtagenda's zijn gemaakt volgens [8 uitgangspunten](#).

Met de buurtagenda geven wij mensen de mogelijkheid om zelf direct invloed uit te oefenen en concreet bij te dragen aan het prettig samenleven in de buurt waar zij wonen en werken. Door de buurtagenda ontmoeten mensen elkaar, dragen ideeën aan en voeren deze samen uit. Dit handelingsperspectief helpt bij het versterken van de gemeenschap in de buurt.

### Vliegwiel

De buurtagenda is meer dan een aaneenschakeling van activiteiten en projecten die bijdragen aan de door de buurt gekozen thema's. We zien en merken dat de buurtagenda als 'vliegwiel' werkt. Doordat mensen elkaar ontmoeten, ontstaan ideeën en activiteiten en komen netwerken en contacten tussen bewoners en partijen in de buurt tot stand. Krachten worden gebundeld en in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan doelen en wensen voor de buurt.

*Een voorbeeld van hoe de buurtagenda als vliegwiel heeft gewerkt is Terwijde. Daar waren nog geen bewonersnetwerken waarmee de buurtagenda kon worden opgepakt. Dat bood ook kansen. In 2024 is er een bewonersdiner georganiseerd. Daarbij zijn bewoners uit Terwijde uitgenodigd (bewoners die al actief waren in de buurt, maar ook breder). De doelen waren: kennismaken met elkaar en met de buurtagenda. Op verschillende thema's zijn coalities gevormd waaruit initiatieven zijn voortgekomen. Een groep bewoners heeft klapstoelconcerten georganiseerd en denkt nu na over andere activiteiten voor de buurt. Een andere groep houdt zich bezig met het onderwerp afval en bijplaatsingen. Het idee om gedichten op de grond bij afvalcontainers te schrijven om bijplaatsingen te voorkomen, komt hieruit voort. Deze coalities zijn voor ons als gemeente en voor de buurt ontzettend waardevol. Daarnaast zit er ook veel energie bij deze bewoners zelf en dat werkt aanstekelijk.*

### *Focus en duurzaam effect*

Wat we horen in meerdere gesprekken met bewoners en sociaal makelaars is dat door de buurtagenda voor de buurt belangrijke onderwerpen met meer aandacht, tijd en focus gezamenlijk worden aangepakt. Zoals een van de sociaal makelaars aangaf: "Het lijkt erop alsof dingen in elkaar beginnen te schuiven, waar het voorheen veel meer los zand was".

In de buurtagenda-buurt in Leidsche Rijn zijn minder overlastmeldingen over jongeren dan voorheen.

Het is aannemelijk dat door de buurtagenda er meer aandacht is voor de buurten en dat dat helpt in het verminderen van de overlast. Zo zijn Terwijde en Parkwijk-Zuid vanuit Veiligheid focusbuurten geworden en ook binnen Onderwijs is er meer aandacht voor deze buurten.

Activiteiten die vanuit de buurtagenda zijn ontstaan krijgen een duurzaam effect doordat bewoners de activiteit zelf gaan organiseren en het ieder jaar terug laten komen. Voorbeelden daarvan zijn het leefweekend in Pijlsweerd en het waterspektakel in Geuzenwijk. Dit draagt bij aan de sociale cohesie en heeft een positief effect op de buurt. Bewoners weten elkaar dankzij de buurtagenda te vinden en organiseren samen activiteiten voor en in de buurt.

Het directe verband tussen de acties in de buurtagenda en mogelijke effecten is niet één op één aan te wijzen. Daarom wordt gekozen voor een kwalitatieve verantwoording in de vorm van deze raadsbrief en bijgevoegde posters en geen kwantitatieve verantwoording met indicatoren.

### *Laagdrempelig en toegankelijk*

Bewoners geven aan dat (meedoen aan) de buurtagenda laagdrempelig en toegankelijk is. De buurtagenda staat open voor iedereen en biedt de mogelijkheid om gezamenlijk – bewoners, ondernemers, partners en gemeente - ideeën uit te voeren die bijdragen aan verbetering in de buurt. Omdat het budget van de buurtagenda een programmabudget is, kan een activiteit ondersteund worden vanuit de buurtagenda als er enthousiasme is over een idee en het bijdraagt aan de door de buurt gekozen thema's. Daarmee verschilt het van het laagdrempelige Initiatievenfonds, omdat dit een subsidieregeling is waarvoor een aanvraag gedaan moet worden, die aan de hand van de regeling wordt beoordeeld. Daarbij kan er bij het Initiatievenfonds maximaal een bedrag van €35.000 worden toegekend voor een initiatief. Door het programmabudget kan het wijkbureau meer inzet plegen en is er ruimte om 'buiten de box' te gaan.

### **Terugblik en vooruitblik buurtagenda's per buurt**

#### *Kanaleneiland*

In Kanaleneiland koos de buurt vier thema's waarop verbeteringen nodig zijn: *rondkomen, een fijne, schone en veilige buurt, gezondheid en jongeren*.

In 2024 is onder andere het terrein van de speeltuin en spetterbadjes aan de Columbuslaan aangepakt. Er zijn meer bankjes, picknicktafels en afvalbakken gekomen. Ook kan het regenwater beter opgevangen worden doordat er meer groen en bomen zijn gekomen en minder tegels. Dit initiatief draagt bij aan zowel een *fijne, schone en veilige buurt* als aan de *gezondheid*. Voor *jongeren* en jongvolwassenen zijn kickbokslessen georganiseerd, die worden ondersteund door het Krachtstation. Welzijnsorganisatie. DOCK gaat wekelijks met een bakfiets vol spelmateriaal naar drie locaties in Kanaleneiland Zuid: de Stanleylaan, Battutalaan en de Van Eechoudlaan.

In 2025 blijft DOCK doorgaan met deze extra werkzaamheden en worden ouders/vrijwilligers gestimuleerd om deze activiteiten over te nemen. Op twee plekken hebben bewoners de wens om de leefomgeving aan te pakken, vergelijkbaar met de Alexandertuin. Het gaat om een plek in Kanaleneiland Noord en Kanaleneiland Zuid. Het plan is om samen met zowel eigenaren en huurders als met de corporaties naar twee terreinen van de woningcorporaties te kijken om hier meer ruimte te krijgen voor vergroening en ontmoeting. We zijn dit aan het verkennen.

#### *Noordwest*

Het doel van de drie buurtagenda's in Noordwest is om verbeteringen te realiseren op de volgende vier thema's: *elkaar kennen en helpen, rondkomen, een fijne, schone en veilige buurt en gezondheid*.

In 2024 zijn in het kader van een *fijne, schone en veilige buurt* en *elkaar kennen en helpen* in de Geuzenwijk drie binnentuinen in samenwerking met Woonin opgeknapt: oude klimtoestellen zijn verwijderd of vervangen en het verwilderde groen is bijgewerkt. Bewoners houden de tuinen nu zelf bij. In Ondiep is met betrekking tot het thema *elkaar kennen en helpen* voor het tweede jaar op rij een muziekspektakel georganiseerd door en voor bewoners op de Plantage. In de organisatie zaten naast bewoners ook medewerkers van Woonin, DOCK en JoU. Verschillende ondernemers hebben meegedaan door te zorgen voor hapjes of soep. Tijdens het spektakel was er aandacht om elkaar

beter te leren kennen door middel van een spel en er traden lokale artiesten op. In Pijlsweerd is gestart met de voorbereiding van het aanbrengen van verlichting in de spoortunnel bij de Laan van Engelswier/ Hovenierstraat. Met bewoners uit de wijk zijn bijeenkomsten georganiseerd om gezamenlijk te bepalen welke verlichting het gevoel van sociale veiligheid kan verbeteren. Deze verlichting wordt dit jaar geplaatst. Dit initiatief levert een bijdrage aan het thema een *fijne, gezonde en veilige buurt*.

In 2025 worden in Noordwest nieuwe ideeën geïnventariseerd via bijeenkomsten en het online participatieplatform DenkMee. Daarnaast voeren we eerder opgehaalde ideeën uit. Zo wordt er in Zuilen een wijktheater voor jongeren gerealiseerd. In Ondiep wordt de haalbaarheid van een tweede Gezonde Wijkfestival en een foto-expositie en stadswandeling onderzocht. In Pijlsweerd wordt de vergroening in de Spijkerdwarsstraat afgerond.

### *Leidsche Rijn*

In Leidsche Rijn werken we met twee buurtagenda's in Terwijde en Parkwijk-Zuid aan verbetering op drie thema's: *elkaar kennen en helpen, jongeren* en een *fijne, schone en veilige buurt*. Bewoners hebben in 2024 een leegstaand pand in winkelcentrum Parkwijk-Zuid omgetoverd tot pop-up buurtkamer. Deze ontmoetingsplek is tijdens de gehele kerstvakantie druk bezocht door bewoners uit de buurt. Ze konden hapjes uit verschillende landen proeven en delen, knutselen, bingo spelen met mooie prijzen van de ondernemers, spellen spelen en elkaar ontmoeten. Dit is een mooie samenwerking tussen de gemeente, actieve bewoners en ondernemers om de buurt levendiger en socialer te maken.

In Terwijde-Oost is een Vreedzame Wijk buurtaanpak gestart. Vanuit DOCK is een sociaal makelaar in gesprek met bewoners en partijen die actief zijn in de buurt. Bewoners en professionals worden uitgenodigd om zich gezamenlijk in te zetten voor de buurt. Het streven is dat iedereen fijn kan wonen, spelen en leven in een buurt waar mensen dicht bij elkaar wonen en leven. Speciale aandacht is er voor de kinderen uit de buurt.

In 2025 wordt in Terwijde verkend of het oprichten van een bewonersnetwerk levensvatbaar is. In Terwijde zijn veel bewoners die zich betrokken voelen bij de buurt en iets doen voor de buurt of iets zouden willen doen, maar elkaar vaak nog niet kennen. Daarbij bouwen we voort op de actieve bewonersgroepen die zijn voortgekomen uit het bewonersdiner dat we in 2024 organiseerden. In Parkwijk-Zuid is aan een ontwerpstudio gevraagd om met bewoners uit Parkwijk Zuid een ontwerp te maken voor de openbare ruimte. Doelen zijn dat iedereen van jong tot oud elkaar daar kan ontmoeten en leren kennen, een schone en fijne buurt en aandacht voor jongeren.

### *Besteding budget 2024*

In de raadsbrief van [19 maart 2024](#) schreven we dat van het in de Programmabegroting 2024 vastgestelde budget voor de wijk- en buurtaanpak (€1,05 miljoen), 60% bestemd was voor de uitvoering van de buurtagenda's, 25% voor ondersteunende en faciliterende kosten zoals projectleiding, bijeenkomsten, werkbudget en communicatie en 15% voor het versterken van het buurt- en wijkgericht werken binnen de gemeentelijke organisatie.

In 2024 is 68% besteed aan de uitvoering van de buurtagenda's. Deze overbesteding is gefinancierd uit het budget van 25% ondersteunende en faciliterende kosten. Daarmee zetten we financiële middelen vooral in voor initiatieven uit de buurten en begrenzen we de besteding aan de eigen gemeentelijke organisatie, zoals u heeft gevraagd in de [motie 17 Geld van de buurtagenda's gaat straks ook naar de buurtinitiatieven](#).

### **Gemeentebrede thema's**

Op drie thema's zoeken we binnen de gemeentelijke organisatie nadrukkelijk de samenwerking op. De buurtagenda's werken als vliegwiel om gemeentebrede thema's binnen de organisatie integraal aan te pakken en uit te voeren.

### *Elkaar kennen en helpen in de buurt*

Wijken en Maatschappelijke Ontwikkeling onderzoeken wat in een kwetsbare buurt nodig is voor bewoners om te komen tot initiatief. Dit komt voort uit onze ervaring dat veel bewoners in de buurten met een buurtagenda wel ideeën hebben, maar minder vaak willen of kunnen bijdragen aan de uitvoering ervan.

### *Werken aan een fijne, schone, veilige buurt*

Zwerfvuil en verkeerd aangeboden afval worden in elke buurtagenda genoemd als bron van ergernis. Vanuit Wijken en Wijkonderhoud & Service (Stadsbedrijven) zoeken we naar oplossingen. We zien dat buurtgerichte aanpakken mogelijkheden kunnen bieden voor het ontwikkelen van gezamenlijke oplossingen rond de bijplaatsingen bij containers. De afgelopen maanden zijn in Parkwijk-Zuid en Terwijde verhalen opgehaald en data verzameld: hoe kijken bewoners aan tegen de bijplaatsingen in hun buurt, wat vinden zij belangrijk? Dit heeft geleid tot interventies in Parkwijk-Zuid en Terwijde zoals gedichten op de grond rond afvalcontainers. In 2025 zoeken we met buurtbewoners naar oplossingen in de andere vier buurtagenda-buurt, waarbij we de ervaringen uit Parkwijk-Zuid en Terwijde gebruiken.

### *Zorgen om geld en rondkomen*

Zorgen om geld en rondkomen is het thema waar Wijken en Werk en Inkomen samen aan werken. In de buurtagenda buurten brengen we aan de hand van data het bereik van producten en dienstverlening op het gebied van armoede in beeld. Daarbij kijken we ook naar de verschillen tussen de buurtagenda-buurt. We willen ervoor zorgen dat bewoners die ondersteuning nodig hebben, weten waar ze recht op hebben en waar ze in hun eigen wijk terecht kunnen met vragen over en voor hulp bij rondkomen en het voorkomen van schulden. We gaan daarover ook in gesprek met partners over de rol die zij hierin kunnen spelen.

### **Uitvoeringsprogramma Buurt- en wijkgericht werken**

In de commissiebespreking van 9 januari 2025 over het uitvoeringsprogramma Buurt- en wijkgericht werken is toegezegd om in deze raadsbrief aandacht te geven aan de doelen en indicatoren van het uitvoeringsprogramma buurt- en wijkgericht werken in het geheel.

De uitvoering van de 14 maatregelen uit het uitvoeringsprogramma is een verantwoordelijkheid van verschillende programma's, organisatieonderdelen en portefeuilles. Ieder met een eigen dynamiek in monitoring, sturing en verantwoording. De programma's en organisatieonderdelen verantwoorden over de voortgang van de maatregel(en) in hun eigen rapportages. Vanuit de portefeuille Buurt- en wijkgericht werken krijgt u jaarlijks in het voorjaar een raadsbrief over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Omdat het uitvoeringsprogramma eind 2024 is vastgesteld, informeren we u dit jaar aan het eind van het jaar over de voortgang zoals toegezegd met [toezegging 905](#). We verkennen welke indicatoren passend zijn voor de doelstellingen van buurt- en wijkgericht werken, waarbij we recht willen doen aan het tellen en vertellen. We informeren u daarover aan het einde van dit jaar.

In de jaarlijkse voortgangsbrief over het uitvoeringsprogramma maken we gebruik van voortgangsmomenten van de verschillende programma's en organisatieonderdelen. Zo wordt u over de maatregelen 'verkenning van de buurtbudgetten' (maatregel 8) en 'meer ambtenaren in de buurt en wijk' (maatregel 10) geïnformeerd via het programma Samen stad maken. Voor de maatregelen die vanuit Samen voor Overvecht zijn opgenomen (maatregel 2), wordt u geïnformeerd vanuit het programma Samen voor Overvecht. Vanuit de portefeuille Buurt- en wijkgericht werken, informeren we u in de jaarlijkse raadsbrief over o.a. 'coördinatie op samenhang en voorkomen van overlap in buurten en wijken' (maatregel 4) en 'aanscherpen dienstverleningsconcept Publieksdienstverlening en Wijken' (maatregel 14ii).

Met de 14 maatregelen zetten we stappen naar versterking van buurt- en wijkgericht werken. Het uitvoeringsprogramma is flexibel en wendbaar en speelt in op nieuwe ontwikkelingen en geleerde lessen. Als we zien dat iets anders nodig is, kunnen maatregelen tussentijds starten, stoppen of worden bijgesteld. Met het uitvoeringsprogramma zoeken we naar de balans tussen de buurt, wijk en stedelijk werken, tussen wat mensen in de buurten en wijken zelf kunnen en willen en ons gemeentelijk handelen. Zowel stedelijk werken als buurt- en wijkgericht werken zijn nodig om onze ambities en opgaven te realiseren voor en met de stad en de mensen voor wie we het doen.

**Burgemeester en wethouders**

Datum 25 maart 2025  
Ons kenmerk 30136604

Om een beeld te krijgen hoe buurt- en wijkgericht werken in de praktijk werkt en specifiek de buurtagenda, organiseert wijkbureau Zuidwest een werkbezoek aan Kanaleneiland. Tijdens dit werkbezoek is aandacht voor verschillende projecten die voortkomen uit de buurtagenda Kanaleneiland en vertellen bewoners wat de buurtagenda voor hen betekent/ betekend heeft. Zodra de datum voor het werkbezoek is vastgesteld, informeren wij u daarover.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,